

Hermanos Oligor

Joan López Lloret, 2005

Mireu a la ballarina giravoltar! És l'engranatge que dona corda a aquest circ perquè segueixi girant.

Cinc cèntims

Un dia els germans Oligor van decidir crear un món a la seva mida. Van tancar-se en un soterrani i durant tres anys van dissenyar i construir un univers poblat de petits autòmats fets amb materials que prenen vida moguts per estris mecànics, politges i pedals. De tant en tant, els germans conviden a grups d'amics a la seva cova de fades. En aquest escenari Jomi, el mes jove dels dos germans, explica la seva història d'amor i desamor amb la delicada i fràgil Virgínia, una nineta de suro i metall que fa salts impossibles al llom d'un elefant i es mou mentre sona la melodia dolça d'una caixeta de música.

Aviat el boca orella fa que els proposin portar el seu cirquet a Barcelona. A partir d'aquí es plantegen portar l'espectacle per tot el món...

Alehop!

El circ, els autòmats i els materials discrets han servit per cosir l'ombra de la infància a

molts peus que ja calcen mes d'un 40.

Des dels teatrets amb caixes de tabac que Picasso feia pels seus néts, el circ de filferros de Calder o les màquines per produir dibuixos abstractes en sèrie, autodestruir-se elles mateixes o crear grinyols musicals amb quincalla i motors del suís Jean Tinguely.

Fa un parell d'anys vam poder veure al pub Groove l'orquestra d'autòmats del francès Pierre Bastien. On unes construccions fetes amb peces i motorets de mecano, interpretaven melodies i ritmes amb violins, pianets, cafeteres, marimbres, papers, raspalls, serres i in comptables cosetes.

Aquí a Catalunya tenim músics com Cabo San Roque, que amb espectacles com «La caixeta» o «Música màquina» desenvolupen una música que segur faria vibrar el filferro sobre el qual gira la ballarina Virgínia. I ho fan amb rentadores, gossets robot de peluix, scalextric i tuberies.

Hi ha un antecedent filmic que ja va retratar aquesta regressió-brico-circense. És *Le cirque de Calder* dirigida per Carlos Vilardebo al 1961. En el film documenta una de les moltes funcions que representà a casa seva l'artista Calder (famosíssim pels seus mòbils de filferro que igual pengen de sostres de museus com dels d'Ikea). En aquest espectacle, Calder assegut al terra i amb les seves mans, dona vida a un domador que perd el cap-tap de suro dins la boca d'un lleó, neteja caquetes d'elefants de drap o mou els malucs d'una ballarina exòtica al ritme de la música que la senyora Calder punxa en un gramòfon. Tot un circ miniaturitzat amb filferros.

Però... qui ho ha fet? I com?

Joan López Lloret (Barcelona, 1969) ha treballat amb televisió, cinema i ha fet publicitat des de 1994. Ha dirigit els documentals *Krakers*, sobre el moviment okupa a Amsterdam *El Camino del Agua*, rodat a Burkina Fasso,

i el curtmetratge *26 grados a la sombra*. Està a punt d'estrenar-se l'últim projecte del director, *Utopia 79* sobre la revolució sandinista a Nicaragua. Actualment treballa en *Sunday at five* sobre dos exconvictes nord-irlandesos.

Durant tres anys va seguir als germans Oligor per diferents actuacions a Barcelona, València i Berlín. Va recollir opinions del cosí, del pare, de col·laboradors i del seu públic.

Al documental també es pot seguir el procés de construcció de l'espectacle, gràcies a filmacions en súper 8 que gravaven els propis germans.

Va ser un rodatge laboriós, ja que les bombetes amb què treballen al minicirc són de 25V i a sobre, l'equip de la pel·lícula tenia prohibit que els espectadors veiessin la càmera. Gràcies a aquest inconvenient van poder robar amb total tranquil·litat les cares embadalides d'un públic emocionat davant els somnis dels germans Oligor que com dos vagabunds dormen sota els ponts dels peus d'una ballarina.

Conclusió

Tal i com diuen a la pel·lícula: «Les imatges que més hem donen tombs pel cap, són les que no he vist i m'imagino». Deixaré d'escriure perquè hi pugueu rumiar vosaltres mateixos.

Fitxa tècnica

Tècnics

Director: Joan Lopez Lloret
Productor: Yoya Busquets
Guió: Amanda Baquè, Joan Lope Lloret
Muntatge: Cristina Gironès
Fotografia: Joan López Lloret
So: Verònica Font
Música: Rodolfo Venegas, Jairo Cataño
Efectes especials: Gerard Morrón
Companyia productora: Frame Zero, Morlanda Produccions Cinematogràfiques
Nacionalitat: Espanyola
Llengua: Castellà (també hi ha una versió en català)
Durada: 85 minuts

Filmografia

Joan López Lloret:

2005
Germans Oligor (documental)
1998
El camino del agua (documental)
1996
26 grados a la sombra (curtmetratge)
1992
Krakers (documental)